

KICHIK BIZNESNI QO‘LLAB-QUVVATLASHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI

¹ Yuldasheva Dilnura To‘lqin qizi

¹ Sharq universiteti talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19074908>

Annotatsiya. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiy o‘rishni ta‘minlash, yangi ish o‘rinlarini yaratish hamda innovatsiyalarni rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi. Biroq kichik biznes subyektlari ko‘pincha moliyaviy resurslarning yetishmasligi, bozor raqobatining kuchayishi va ma‘muriy to‘siqlar kabi muammolarga duch keladi. Shu sababli kichik biznesni qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish muhim ahamiyatga ega. Mazkur tezisdagi kichik biznesni rivojlantirishga qaratilgan asosiy mexanizmlar, jumladan moliyaviy yordam, soliq imtiyozlari, axborot qo‘llab-quvvatlashi hamda davlat va biznes o‘rtasidagi strategik hamkorlik masalalari yoritiladi.

Kalit so‘zlar: kichik biznes, tadbirkorlik, moliyaviy yordam, soliq imtiyozlari, axborot qo‘llab-quvvatlashi, iqtisodiy rivojlanish.

СОВРЕМЕННЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО БИЗНЕСА

Аннотация. Малый бизнес и частное предпринимательство играют важную роль в обеспечении экономического роста, создании новых рабочих мест и развитии инноваций.

Однако субъекты малого бизнеса часто сталкиваются с такими проблемами, как недостаток финансовых ресурсов, усиление рыночной конкуренции и административные барьеры. В связи с этим внедрение современных механизмов поддержки малого бизнеса приобретает особую актуальность. В данной работе рассматриваются основные механизмы развития малого бизнеса, включая финансовую помощь, налоговые льготы, информационную поддержку и стратегическое сотрудничество между государством и бизнесом.

Ключевые слова: малый бизнес, предпринимательство, финансовая поддержка, налоговые льготы, информационная поддержка, экономическое развитие.

MODERN MECHANISMS OF SUPPORT FOR SMALL BUSINESSES

Annotation. Small businesses and private entrepreneurship play an important role in ensuring economic growth, creating new jobs, and fostering innovation. However, small enterprises often face challenges such as limited financial resources, strong market competition, and administrative barriers. Therefore, the implementation of modern support mechanisms for small businesses is of great importance. This thesis discusses the main mechanisms aimed at supporting and developing small businesses, including financial assistance, tax incentives, information support, and strategic cooperation between the state and businesses.

Keywords: small business, entrepreneurship, financial assistance, tax incentives, information support, economic development.

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiy o‘rishni ta‘minlash, yangi ish o‘rinlarini yaratish hamda innovatsiyalarni rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi. Ko‘plab mamlakatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, kichik biznes iqtisodiyotning barqaror rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, kichik va o‘rta biznes subyektlari ko‘pincha moliyaviy resurslarning yetishmasligi, bozor imkoniyatlariga kirishdagi qiyinchiliklar hamda iqtisodiy tebranishlarga nisbatan yuqori darajadagi ta‘sirchanlik kabi muammolarga duch keladi.

Shu sababli kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy iqtisodiy siyosatda kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning asosiy yo'nalishlaridan biri moliyaviy yordam mexanizmlari hisoblanadi. Davlat tomonidan kredit dasturlari, grantlar va subsidiyalar orqali kichik biznes subyektlariga moliyaviy yordam ko'rsatiladi. Bunday mexanizmlar tadbirkorlarga ishlab chiqarishni kengaytirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va innovatsion faoliyatni rivojlantirish imkonini yaratadi. Bundan tashqari, ko'plab rivojlangan mamlakatlarda kichik biznesni rivojlantirish maqsadida soliq siyosatiga o'zgartirishlar kiritilib, soliq yukini kamaytirishga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda.

1-rasm. Kichik biznesni qo'llab-quvvatlash piramidasi

Kichik biznesni rivojlantirishda axborot va maslahat ko'magini ta'minlash mexanizmlari ham muhim ahamiyatga ega. Xususan, klaster tizimlari va axborot platformalari kichik biznes subyektlariga bozor haqida zarur ma'lumotlar olish, yangi hamkorlar topish hamda davlat tomonidan taqdim etilayotgan qo'llab-quvvatlash dasturlaridan samarali foydalanish imkonini beradi. Klaster uyushmalari yoki tegishli tashkilotlar kichik biznes subyektlarining resurslaridan samarali foydalanish hamda ularning strategik rivojlanishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Bundan tashqari, davlat va biznes o'rtasidagi strategik hamkorlik kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning muhim omillaridan biridir. Davlat tomonidan ishlab chiqilayotgan iqtisodiy siyosat va rivojlanish dasturlari tadbirkorlik subyektlari bilan yaqin hamkorlikda amalga oshirilishi lozim. Bunday hamkorlik uzoq muddatli rivojlanish strategiyalarini shakllantirish, investitsiya muhitini yaxshilash hamda kichik biznes uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, xalqaro tajribalarni o'rganish va ilg'or amaliyotlarni joriy etish kichik biznesni qo'llab-quvvatlash dasturlarining samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Shu bilan birga, kichik biznesni qo'llab-quvvatlash tizimlari qator muammolarga ham duch kelmoqda. Jumladan, ma'muriy to'siqlar, byurokratik jarayonlarning murakkabligi hamda iqtisodiy inqiroz holatlariga yetarli darajada tayyorgarlikning yo'qligi kichik biznes faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlarda pandemiyalar, global iqtisodiy inqirozlar va geosiyosiy beqarorlik kabi tashqi omillar kichik biznes rivojlanishini murakkablashtiradi.

Xulosa qilib aytganda, kichik biznesni qo'llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlari iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, innovatsiyalarni rag'batlantirish va yangi ish o'rinlarini yaratishda muhim rol o'ynaydi. Moliyaviy yordam, soliq imtiyozlari, axborot ko'magini rivojlantirish hamda davlat va biznes o'rtasidagi strategik hamkorlikni kuchaytirish kichik biznesning barqaror rivojlanishini ta'minlovchi asosiy omillar hisoblanadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Babych, M., & Yurko, N. (2024). State support mechanisms for small and medium enterprises in modern economies.
2. Pertia, G. (2024). Small business development and tax policy reforms in developed countries.
3. Сергеева, Н. (2024). Государственная поддержка малого бизнеса в условиях экономических вызовов. Москва.
4. Utkin, V. (2022). Cluster ecosystems as a tool for supporting small and medium enterprises development.
5. Халяпин, А., ва бошқалар. (2025). Механизмы государственной поддержки малого бизнеса и предпринимательства.
6. OECD. (2023). Financing SMEs and Entrepreneurs: An OECD Scoreboard. Paris: OECD Publishing.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2017). Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlashga doir farmon va qarorlar. Toshkent.
8. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. (2023). O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik rivojlanishi statistik to'plami. Toshkent.